Moment de inflexiune în economia românească

Nivelul de încredere al mediului de afaceri în evoluția pieței s-a consolidat la începutul acestui an, înregistrând cea mai mare valoare măsurată din anul 2012. Acest nivel, pe care îl monitorizăm de două ori pe an în barometrul mediului de afaceri realizat de EY România, se apropie acum de 60%. Mai mult decât atât, procentul celor **foarte** încrezători în perspectivele de creștere a pieței s-a multiplicat de aproape 2,5 ori în ultimii doi ani, ajungând la 17% din totalul oamenilor de business respondenți.

În același timp, firmele respondente se dovedesc mai încrezătoare în creșterea proprie decât în creșterea sectorului în care activează. Oamenii de afaceri care consideră că sectorul va înregistra o tendință pozitivă (60%) sunt mai puțini față de cei care cred că afacerea lor va crește (77%). Practic, firmele care reprezintă diferența de 17 puncte procentuale sunt încrezătoare că vor merge împotriva curentului, crescând în ciuda faptului că piața în care activează nu va urma aceeași tendință.

Să nu uităm ce s-a întâmplat în criza din 2009. E nevoie să manifestăm prudență, mai ales atunci când creșterea economică se bazează pe consum. După cum am văzut deja din datele INS, creșterea de anul trecut a venit într-o măsură foarte mare din consum. Contribuția consumului a fost de 4%, în timp ce contribuția formării de capital fix de 1,8% a fost neutralizată de efectul net al exporturilor și importurilor de bunuri și servicii, de -1,6%.

În acest an și în cei care urmează putem crește urmărind un parcurs echilibrat și ținând sub control riscurile unei

dezvoltări economice nesustenabile sau putem repeta, într-o oarecare măsură, tipul de creștere din perioada 2004-2008.

Creșterea prin consum, ca efect al scăderii taxelor și al majorării salariilor bugetarilor, este necesar să fie susținută într-o măsură mai mare de investiții și creșterea productivității. Oamenii de afaceri și-au propus deja să impulsioneze investițiile. Practic, doar 4% dintre companii vor scădea nivelul investițiilor în 2016, 15% le vor păstra la nivelul anului anterior, în timp ce 81% le vor mări. 45% au buget în creștere cu 5-20%, iar 11% vor avea un buget de investiții cu peste 20% mai mare față de 2015. Pe fondul investițiilor în tendință ascendentă în intențiile oamenilor de afaceri, reducerea costurilor cade în ordinea priorităților, îmbunătățirea productivității devenind zona de focus pentru mediul de business în acest an (27% dintre respondenți).

Trei puncte forte ale României

Investiții în industrie

Începând cu 2008, s-au pierdut 3,5 milioane de locuri de muncă din industriile producătoare la nivelul Uniunii Europene, presiunea pe prețuri a scăzut marjele companiilor în majoritatea statelor Uniunii iar contribuția industriei producătoare la PIB-ul UE a înregistrat o scădere. România se situează peste media europeană în privința contribuției industriei la valoarea adăugată brută, ajungând la 25% în anul 2013, în urma creșterii înregistrate în perioada 2009-2013. Accelerând industria românească, prin atragerea de investiții străine, dar și mult discutatele investiții în infrastructură, România poate mări creșterea bazată pe export.

IT

Sectorul IT este în plină expansiune, cu o contribuție PIB în 2015 mai mare decât agricultura – și pe fondul unui an agricol mai slab. Cu o contribuție de 0,6% la creșterea economică din

2015 și în tendință de creștere față de 2014, dar și cu o plasare pentru România pe locul 13 în topul celor mai importante locații de servicii globale (un salt de 5 locuri în doar doi ani, conform unui raport global), IT-ul poate deveni un motor mai predictibil al creșterii economice decât agricultura.

Potențialul zonei rurale

România are o suprafață agricolă utilizată de 13 milioane de hectare, una dintre cele mai mari astfel de suprafețe din Uniunea Europeană, iar 25% din populația României lucrează în agricultură. Zona rurală, prin procentul important de populație neocupată și prin potențialul mare de dezvoltare, poate genera creștere sustenabilă în anii următori. Este necesară, însă, o schimbare de perspectivă. Acum, ruralul este perceput de cele mai multe ori ca o vulnerabilitate, este "cealaltă România" care ne ține pe loc sau chiar conduce la regres.

Adăugând la aceste trei puncte forte spiritul antreprenorial, de asemenea în creștere, și revenirea pe tendință ascendentă a investițiilor străine directe (+25% în 2015, față de 2014), avem ingrediente valoroase pentru a direcționa dezvoltarea României în acest punct de inflexiune spre o creștere sustenabilă în următorii ani. Cu condiția asumării cu responsabilitate a reformelor structurale, a investițiilor mult așteptate în infrastructură și a definirii unei strategii de țară cu obiective ambițioase, dar realiste.

Autor: Bogdan Ion, Country Managing Partner, EY România